

Čís. 7794.

Byla-li o určité okolnosti vyslechnuta jedna strana přísežně v první stolici, nemůže býti v odvolacím řízení o téže okolnosti připuštěn výslech druhé strany a to ani nepřisežný (informativní).

(Rozh. ze dne 17. února 1928, Rv I 1488/27.)

Žalobu o zaplacení 50.000 Kč procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a vrátil mu věc s příkazem, by o odvolání znovu jednal a vynesl nový rozsudek.

Důvody:

Předmět rozhodnutí obmezuje se na řešení skutkové otázky, zda žalovaný uznal žalobci, jak tento tvrdí a dokazuje, palmární odměnu v paušalované částce 50.000 Kč za jeho zástupčí činnost při vnuceném vyrovnání. Soud první stolice, který kromě jiných důkazů provedl i důkaz výsledkem stran a přísežným slyšením žalovaného, neuznal pravdivým, že žalovaný proti žalobci tuto palmární odměnu uznal. Soud odvolací provedl znovu informativní výslech žalobce a výslech žalovaného a zjistil na rozdíl od soudu prvního, že žalovaný tuto palmární odměnu žalobci uznal a v rozsudku svém odůvodňuje, z kterých úvah k tomuto závěru dospěl. Tento postup odvolacího soudu dovolatel napadá, pravě, »že právní přesvědčení soudců v T. (soudu první stolice) nesmí býti podle kaučuku § 488 c. ř. s. zrušeno právním přesvědčením soudu vyšší stolice«, neboť byť i dovolatel příslušnou námitku věcně blíže neprováděl, vytýká tímto obratem přes to dosti zřetelně, že postup odvolacího soudu jest formálně vadným. Dovolání nelze v tomto ohledu upříti oprávnění. Jak ze zprávy permanentního výboru k civ. řádu soudnímu (Mat. I. str. 799) vysvítá, chtěl se zákonodárce za všech okolností varovati toho, by ve sporu stála přísežná výpověď strany proti přísežné výpovědi druhé strany a proto jest v § 377 c. ř. s. stanovena neúchylná zásada, že o téže okolnosti může býti přísežně seznání uloženo jen jedné straně, jejímž dalším důsledkem jest předpis § 489 c. ř. s., že byla-li v první stolici pod přísahou vyslechnuta jedna strana, nemůže odvolací soud v řízení odvolacím naříditi, by o téže okolnosti byl přísežně vyslechnut odpůrce. Tento zákaz přísežného slyšení strany jeví však účinek i pro opětný nepřisežný výslech strany, jež dosud přísežně slyšena nebyla, neboť zvláštnost průvodního prostředku výsledkem stran záleží právě v tom, že strany jsou především slyšeny nepřisežně s výslovným upomenutím na to, že jim podle okolností může býti uloženo, by o své výpovědi složily přísahu (§ 376 c. ř. s.). Byla-li však jedna strana již pod přísahou slyšena, nemůže býti strana druhá o téže okolnosti připuštěna ani k nepřisežnému slyšení, ježto její nepřisežný výslech nemůže již býti proveden pod upomenutím v § 376 c. ř. s. blíže dotčeným, když

je jisto, že strana ta ku přísěznému potvrzení své výpovědi již nemůže býti přidržána. Soud odvolací nezachoval se tedy podle těchto zákonných předpisů, když přes to, že žalovaný byl již o okolnosti uznání palmární odměny přísězně slyšen v první stolici, uznal v odvolacím řízení na opětný nepřísězný výslech žalobce o téže okolnosti a tento výslech i provedl, při čemž na věci nemění ničeho, že odvolací soud tento s upomenutím na udání pravdy provedený výslech označuje jako pouhý výslech informativní. V tomto postupu dlužno shledávati podstatnou vadu řízení po rozumu § 503 čis. 2 c. ř. s. a bylo z tohoto důvodu dovolání vyhověti, napadený rozsudek zrušiti a usnésti se, jak shora uvedeno.

Čís. 7795.

Byla-li v době podání žaloby odbočka, na niž se vztahovala činnost zaměstnancova, zrušena, nemohla býti žaloba podána u živnostenského soudu, v jehož obvodu byla odbočka, ani u živnostenského soudu hlavního závodu, nýbrž u řádného soudu zaměstnavatelova bydliště.

(Rozh. ze dne 17. února 1928, R II 44/28.)

Žalobkyně, jež byla zaměstnána ve filiálce žalovaného v Praze, domáhala se na žalovaném, jehož hlavní závod byl v Moravské Ostravě, zaplacení novoročního žalobou zadanou na okresním soudě v Moravské Ostravě. K námitce nepřislušnosti, ježto prý jest příslušným živnostenský soud, soud první stolice žalobu odmítl, rekursní soud zamítl námitku nepřislušnosti. Důvody: Žalobkyně, jež byla zaměstnána ve filiálce žalovaného v Praze, domáhá se na žalovaném zaplacení novoročního. Není sporu o tom, že podnik žalovaného podléhá živnostenskému řádu, že žalující stranu sluší považovati za obchodního pomocníka ve smyslu zákona ze dne 16. ledna 1910, čis. 20 ř. zák. a že tu jde o spor ze služebního poměru. Jedná se tedy o spor ve smyslu § 4 zákona ze dne 27. listopadu 1896, čis. 218 ř. zák. o živn. soudech a jsou podle § 41 zák. o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910, čis. 20 ř. zák. ku vyřizování takových sporů příslušny soudy živnostenské. § 23 zák. o živn. soudech stanoví, že k rozhodování sporů v § 4 cit. zák. uvedených příslušným jest výlučně onen živnostenský soud, v jehož obvodu jest provozovna. Žalující strana byla zaměstnána ve filiálce (v prodejně) v Praze, její činnost vztahovala se pouze na podnik v Praze, a vznikl žalobní nárok z činnosti, kterou žalující strana vyvíjela v tomto podniku. Příslušnost živnostenského soudu v Praze k rozhodnutí tohoto sporu byla by tedy splněna, kdyby byl býval spor zahájen v době, kdy podnik v Praze ještě existoval. Živnostenský soud v Praze nepřichází však v úvahu, ježto v den podání žaloby podnik, t. j. provozovna v Praze již neexistovala. Okolnost, že hlavní závod žalovaného jest v Mor. Ostravě, kde je živnostenský soud, není pro řešení otázky příslušnosti rozhodující. Směrodatným jest pouze, zda žalující strana zaměstnána byla v provozovně v Mor. Ostravě, zda zde vyvíjela činnost a zda za-